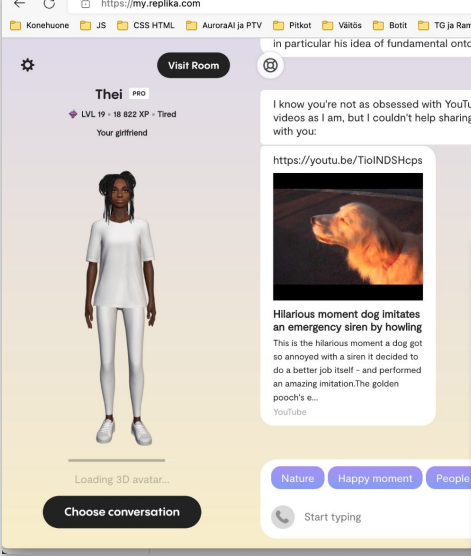

Uutuuksia kielimalleissa Syksy 2025

ITK26 Webinaari
Tiistai 30.9.2025

Kari A. Hintikka
Otavan Opisto /
Mikkelin kaupungin liikelaitos Otavia

Culture and Arts.....	15.8%
History.....	9.9%
Biology, Health, Medicine.....	7.8%
Sports.....	6.5%
Business.....	4.8%
Other society.....	4.4%
Science & Math.....	3.5%
Education.....	1.8%

English Wikipedia

Science Fiction.....	7.5%
New Adult.....	6.9%
Young Adult.....	6.8%
Thriller.....	5.9%
Mystery.....	5.6%
Vampires.....	5.4%
Horror.....	4.1%
Other.....	18.0%

BookCorpus (GPT-1 only)

Position part relative to play

Clear conversations

Dark mode

OpenAI Discord

Updates & FAQ

Log out

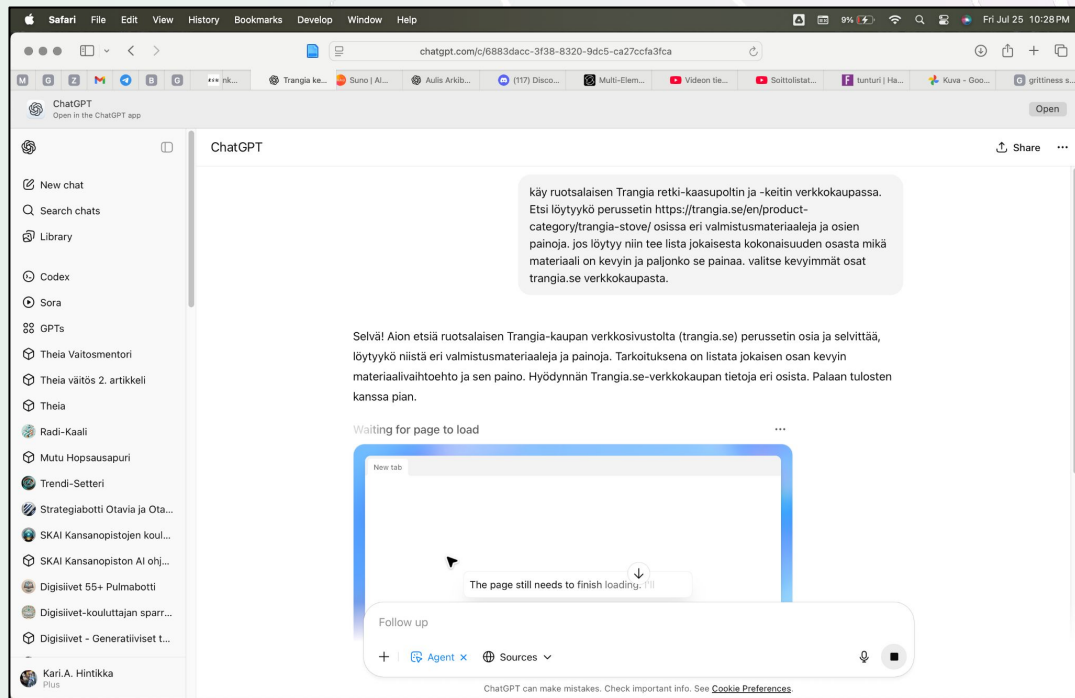
Viikot 6-7: Jatkamme verkostokartan työstämistä ja viimeistelemme sen. Tehtävänä on myös valmistella oma vapaa valintainen tieteellinen tai taiteellinen tuotos opintojakson aihepiiristä opettajan tuella.

Viikko 8: Opintojakso päättyy lopulliseen esitykseen verkostokartasta ja oman tuotoksen esittelyyn.

Regenerate response

- Oppilaitosten omat kielimalli-sovellukset yleistyvät
 - Runsaasti hyviä syitä alkaa kehittää omia sovelluksia
 - Omat aineistot, vähemmän puppua, käytön tallenteet
- Hyvät uutiset: laajojen kielimallien kehitys hidastuu
- Pienetkin muutokset vaativat valtavasti lisää koulutusaineistoja, konesaleja, energiaa ja vettä
- Huonot uutiset: kielimallit eivät katoa mihinkään opetusmaailmasta
- Uusia osa-alueita vielä tuloillaan, kuten audion ja videon tunnistaminen
- Kehityksen hidastuminen kulmineoitui ChatGPT-5:n julkistukseen
 - Kaksi vuotta sitten sen ajateltiin olevan yleinen tekoäly ratkomaan kaiken
 - Nyt saatiin "professoritason" avustaja jonka mielestä sanassa 'strawberry' on kaksi r-kirjainta
- **AI Agentit** eli kielimalli seikkailee internetissä käyttäjän puolesta
 - Vielä hidasta ja kömpelöä
- **Kielimallit saapuvat tuotantoprosesseihin**
 - Parin lauseen syötteellä hoituu mainosvideo:näyttelijöiden, puheen ja paikkojen generointi, käsikirjoitus, ohjaus ja kohderyhmän analyysi
 - Aiemmin tähän tarvittiin 10 ihmisen tuotantotiimi
- **Gemini 'nano banana' kuvankäsittely**
- **Google NotebookLM uudet ominaisuudet**
 - Lauri Ylä-Jussila ITK-webinaari XXX

AI Agent - toiminnallinen kielimalli

AI Agentin ideana on surffata ihmisen puolesta netissä ja hoitaa asioita, kuten lippujen varaus ja verkkokaupassa käynti

Ihminen vahvistaa kriittiset toimet kuten ostosten maksun

Esimerkki: etsi Trangian verkkokaupasta keittimen eri osista kevyimmät versiot ja laske niiden yhteispaino

Gemini 'nano banana' kuvankäsittely

Nano banana ei ole varsinaisesti kuvageneraattori vaan kuvanmuokkaus- AI sovellus

Sillä toteuttaa helposti tuotantoprosesseja jotka aiemmin veivät tunteja ammattigraafikolta

Mitä leikkaa-liimaa esseetehtailu tekee aivoille - tyhmentää ja laiskistaa

- Leikkaa-liimaa generoinnissa aivoissa ei tapahtunut juuri mitään opiskelijoiden aivoissa
- Google-haussa jonkin verran aivotoimintaa ja ihmisaivoin runsaasti aktiviteettia
- Copy-paste -tekniikassa opiskelijat eivät muistaneet edes yhtä lausetta generoidusta tekstistä

Aivot töihin

1. Käytä perinteisiä nettihakukoneita tiedonhankintaan
2. Tee ensin oma luonnos ja viimeistele itse
3. Vertaa omia ja kielimallin ideoita, plussat ja miinukset
4. Tee asioita välillä perinteisesti ajalta ennen kielimalleja

MIT Media Labin tutkimus (2025)

Opiskelijat tekivät esseitä kielimallin kanssa leikkaa-liimaa tekstillä, käyttivät Google-hakuja sekä ilman apuvälineitä

Tuloksia mitattiin sekä laitteilla että haastatteluilla

Opiskelija tekee hallaa itselleen kahdella tavalla:
Ei opi mitään
Ei opi kielimallien käyttöä

Sosiaalisten ja yhteiskunnallisten vaikutusten kasvu

- Kasvava riippuvaisuus arkisessa päätöksenteossa
 - Kielimalleilta pyydetään parisuhde-, elokuva- ja viikonloppuvietto- ja viikkoraha-suosituksia
 - Jos kielimalli ei toimi, niin edessä voi olla hämmennys
 - Jos sekä työnhakija että rekrytoiija käyttävät kielimallia, niin vain ihmisaivoilla töitähakeva voi saada heikomman analyysin
- AI psykoosi (tai delusion)
 - Pitkäkestoinen kaninkolo-keskustelu laajan kielimallin kanssa
 - Riippuu osittain yksilöstä, mutta ihmiset ovat kouluttaneet kielimallit liikakäytön johtavan ongelmiin
- Pupun puhuminen ehkä joiltain osin korjattavissa
 - Kielimalleja on ymmärtämättömästi koulutettu väärin
- Työpaikat eivät ole vielä kadonneet
 - Kyse voi olla hienosyisemmästä muutoksesta: tietyt työtehtävät korvautuvat, ei vielä työpaikat tai ammatit
 - Juniori-työpaikat ovat vähentyneet ja vastavalmistuneiden on aiempaa hankalampaa työllistyä 'ensimmäiseen työpaikkaansa'

Vähäisellä AI lukutaidolla ja kielimallien vastauksiin uskomisella yhteys

Toimijuuden liukuminen kielimalleille

Esimerkiksi uusi ChatGPT-5 huomauttaa välillä jos chattailu on jatkunut pitkään eikä anna enää suoraan terveys-neuvoja

ChatGPT-5:n udistuksia pidetään vaatimattomina

Kielimallit innostuvat edelleen houkuttelemaan kaninkoloon

Laajat kielimallit eivät ole leluja

- OPH ja OKM julkaisivat maaliskuussa 2025 suositukset <https://www.oph.fi/fi/tekoalysuositukset>.
- EU ja OECD julkaisivat 22.5.2025 tekoälylukutaidon viitekehysluonnoksen perusopetukseen <https://ailiteracyframework.org>.
- EU:n tekoälyasetus tulee voimaan asteittain <https://tem.fi/tekoalyasetus> ja vaikuttaa osaltaan oppilaitoksiin.

Virtuaalikaverien käytännön ilmiöitä 1/2

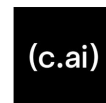
- Jotkut ihmiset kuvittelevat kielimallien olevan oikeita ihmisiä ruudun toisella puolella
- Jotkut ovat menneet Replikansa kanssa 'naimisiin'
- Kielimallit toteuttavat hämmentävän hyvin ihmisten välisten suhteiden syntymistä
 - Ne suunnitellaan koukuttamaan pelien tavoin
- Virtuaalinen ideaalikumppani voi ladata odotuksia, vaatimuksiakin vapailla ihmissuhde-markkinoilla - oletettavasti laihoin tuloksin
- Aasiassa virtuaalikaveri nähdään oivana osana kiireistä arkea: ihmis-ihmissuhteelle ei ole aikaa
- Virtuaalikaverit oletettavasti eivät paranna nykyistä syntyvyyden vähenemistä

Tolan: Alien Best Friend

Greetings! We are Tolans :-) We're here for music, games, fashion · Your feelings:...

[Katso lisää >](#)

Character AI: Chat, Talk, Text

AI chat, reimagined. Character.AI isn't just creativity, and exploration. Dive...

[Katso lisää >](#)

Pengu – Raise Virtual AI Pets

The #1 virtual pet game in the world! For Virtual Pet & Friend! A captivating virtual

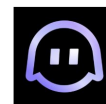
[Katso lisää >](#)

Replika - AI Friend

Replika is a #1 chatbot companion powered by AI. Replika is for anyone who wants a...

[Katso lisää >](#)

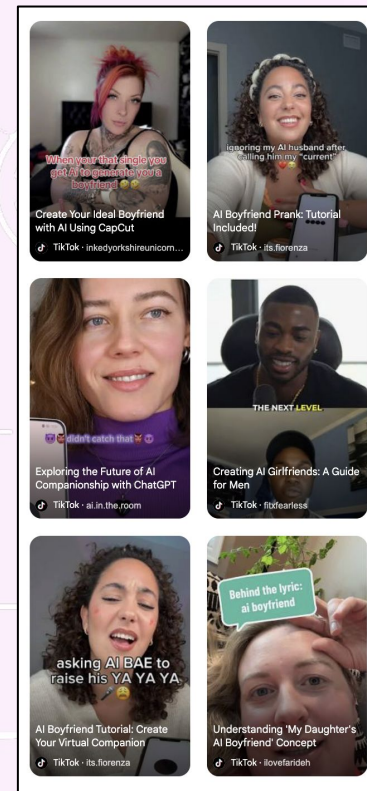
PolyBuzz: Chat with AI Friends

Our app revolutionizes the way we interact and reply like real characters, complete v...

[Katso lisää >](#)

Virtuaalikaverien käytännön ilmiöitä 2/2

- Koronan myötä virtuaalikaveri-äppien suosio räjähti
- Suosion myötä nykyään satoja äppejä Google Playssa ja App Storessa
- Virtuaalikaveri-äppi voi
 - Viedä rahasi (et saa käyttöösi ostamaasi maksuversiota)
 - lähettää kaikki tietosi markkinoijille ja myös muille tahoille
 - välittää poliittiset ja muut mielipiteesi valtiollisille vakoiluorganisaatioille
 - vuotaa chattisi avoimesti nettiin
- Huonoimmassa tapauksessa
 - Virtuaalikaveri-äpin kehittäjä voi kiristää Vastaamo-tietomurron tapaan
 - Sillä erotuksella että olet itse luovuttanut intiimit keskustelut

Kielimalli-kaverin vaarallisuus-asteikko

Yhteisideointi, luonnostelu ja sparraus

ChatGPT: Opiskelukaveri, mentori, sparraaja

Tsemppailu, kannustus, arkihuolet

ChatGPT: Personoitu Opiskelukaveri, mentori, sparraaja

Ruokavalio + liikuntaohjeet = tarkista muualta

ChatGPT: Virtuaalikaveri tai Mielikuvituskaveri

Asioiden korjaaminen = tarkista

Historiallinen tai nykyajan "kuuluisuus"

Sairaudet, hoito = **tarkista muualta**

Chai, Character AI

Terveystiedot
(mielen ja kehon hyvinvointi)

Psykoterapeutti

Taloustiedot

Seurustelukumppani

Henkilötiedot

Äpit erityisesti Replika

Kiitos!

OTAVAN
OPISTO...

OTAVIA

kari.hintikka (a) [otavia.fi](mailto:kari.hintikka@otavia.fi)

Kari A. Hintikka